

Kwaliteitsprogramma Agrarische Producten

Jaarrapportage 2024

Gerda van Donkersgoed
Marja Beukers
Zohreh Etemad
Matthijs Sam
Yrea van Rijt
Marloes Schepens (contactpersoon)

Colofon

© RIVM 2024

Delen uit deze publicatie mogen worden overgenomen op voorwaarde van bronvermelding: Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM), de titel van de publicatie en het jaar van uitgave.

Gerda van Donkersgoed *et al.*, RIVM

Contact:

Marloes Schepens

V&Z/PLG/CVV

Marloes.Schepens@rivm.nl

Deze interne jaarrapportage is verricht in opdracht en ten laste van Bureau Risicobeoordeling & Onderzoek van de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA-BuRO) in het kader van kennisvraag 9.1.54, KAP-database.

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave 3

1 Inleiding 4

2 Dataverwerking 5

2.1 Leveranciers 5

2.2 Ontvangen en verwerkte data 5

3 Kwaliteit 7

3.1 Kwaliteitscontrole van data 7

3.2 Kwaliteitsdocument KAP-database 8

4 Gebruik van de KAP-data 9

4.1 Website KAP 9

4.2 Levering van data aan EFSA 9

4.3 Dataverzoeken 11

5 Werkzaamheden 2024 13

5.1 Structurele verbeteringen van data-aanlevering 13

5.2 Voorbereidingen voor overgang naar de *Cloud* 13

5.3 Data Management Plan 13

5.4 BIGFOOD 14

5.5 ASSET 14

5.6 REBUILD-project 14

6 Overlegstructuren 15

6.1 Overleg BuRO en RIVM 15

6.2 Overleg WFSR/NVWA-Handhaving/Expertise en RIVM 15

6.3 Breed NL overleg (Europese) Commissiewerkgroepen contaminanten en residuen 15

6.4 Dataplatform 15

6.5 Overleg datagerelateerde netwerken EFSA 16

6.6 Network on Chemical Monitoring Data Collection 16

6.7 Advisory Forum Group on Data 16

7 Conclusies 17

Literatuur 18

Afkortingen 19

1 Inleiding

Het Kwaliteitsprogramma Agrarische Producten (KAP) verzamelt de meetgegevens die het resultaat zijn van jaarlijks doorlopende monitoringsprogramma's op het gebied van chemische voedselveiligheid in de voedselketens. Daarnaast kunnen resultaten van ad-hoc *surveys* opgenomen worden in de database. De Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) en Wageningen Food Safety Research (WFSR) leveren de data van de monitoringsprogramma's aan het KAP-project.

Het KAP-team draagt zorg voor een systematische dataopslag in de KAP-database, waardoor de juiste data snel toegankelijk zijn voor innameberekeningen ten behoeve van risicobeoordelingen. Gegevens uit de database worden tevens gebruikt voor trendanalyses en ketenvraagstukken. Daarnaast verzorgt het KAP-team de verzending van de Nederlandse monitoringsdata naar de Europese Autoriteit voor Voedselveiligheid (EFSA) en fungeert daarmee als centraal verzamelpunt voor Nederland.

De gegevens in de KAP-database worden door diverse partijen gebruikt om inzicht te verkrijgen in het voorkomen en de risico's van chemische stoffen in voedsel en diervoeder. Het RIVM biedt hiermee ondersteuning bij de (beleids-)evaluatie ten behoeve van het vermijden, beheersen en zo nodig terugdringen van gehalten van bekende en minder bekende probleemstoffen.

Het doel van dit jaarrapport is inzicht verschaffen in en verantwoording geven over alle dataverwerking en kwaliteitscontroles binnen het KAP-project in 2024. Er wordt tevens ingegaan op datakwaliteit, gebruik van de data, internationale ontwikkelingen en overlegstructuren.

2 Dataverwerking

2.1 Leveranciers

De KAP-team heeft in 2024 meetgegevens van chemische stoffen in voedsel en diervoeder ontvangen van de NVWA en WFSR, welke zijn opgenomen in de KAP-database.

2.2 Ontvangen en verwerkte data

In 2024 zijn meetgegevens van ongeveer 35.000 verschillende monsters door het KAP-team ontvangen. Tabel 1 geeft een overzicht van het aantal monsters, metingen, producten en herkomstlocaties per meetprogramma.

Tabel 1. Aantal geanalyseerde monsters, metingen, bemonsterde producten en herkomstlocaties per leverancier en meetprogramma in 2024 door het KAP-team ontvangen en verwerkt. Aantallen zijn bij benadering aangegeven.

Leverancier	Meetprogramma	Jaar van monster-name	Aantal monsters	Aantal metingen	Aantal producten	Aantal herkomst-locaties
NVWA	Nationaal Controleplan (MANCP) – Vee en Vlees (incl. contaminanten)	2023	22.000	560.000	140	40
	Nationaal Controleplan (MANCP) - Gewasbeschermings-middelen	2023	6.000	2.700.000	250	80
	Nationaal Controleplan (MANCP) – Nitraat	2023	80	80	10	10
	Nationaal Controleplan (MANCP) – Zware metalen	2023	700	3.500	150	60
	Nationaal Controleplan (MANCP) – Mycotoxinen	2023	3.000	55.000	70	40
	Nationaal Controleplan (MANCP) – Acrylamide	2023	450	450	40	10
	Nationaal Controleplan (MANCP) – Diverse contaminanten (sudan kleurstoffen, HCN, MCPD's, PAK's, zwaveldioxide, erucazuur, dioxinen en PCB's, minerale oliën, pyrrolizidine-alkaloiden, tropaanalkaloiden, biotoxinen)	2023	1.200	10.000	100	50
WFSR	PCB's, dioxinen, PFAS, zware metalen en	2023	350	6.000	65	5

Leverancier	Meetprogramma	Jaar van monstername	Aantal monsters	Aantal metingen	Aantal producten	Aantal herkomstlocaties
	vlamvertragers in vlees, vis, melk en eieren					
	PCB's, dioxinen, PFAS, zware metalen en vlamvertragers in paling uit Nederlandse binnenwateren	2023	25	4.000	1	15
	Monitoringprogramma diervoeders	2023	890	84.000	140	40

NVWA: Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit; WFSR: Wageningen Food Safety Research; HCN: waterstofcyanide (blauwzuur); MANCP: Multi Annual National Control Program; MCPD's: monochloorpropandiol; PAK's: polycyclische aromatische koolwaterstoffen; PCB's: Polychloorbifenyl; PFAS: per- en polyalkylfluorstoffen

3 Kwaliteit

3.1 Kwaliteitscontrole van data

Databestanden worden jaarlijks aangeleverd om ingeladen te worden in de KAP-database. De kwaliteitseisen die door de eindgebruikers gesteld worden aan de data in de KAP-database verschillen per toepassing (bijvoorbeeld trendanalyses, innameberekeningen, datalevering aan EFSA) en zijn soms niet goed gedefinieerd. De kwaliteitscontrole van de aangeleverde data vindt plaats wanneer het KAP-team de data gereed maakt voor verzending naar EFSA. Voor elke te verzenden dataset worden onder andere de volgende controles uitgevoerd:

- Is de combinatie van product en herkomstland logisch (bijvoorbeeld sinaasappelen uit Nederland);
- Is de productiewijze (biologisch, gangbaar) juist ingevuld;
- Is de bemonsteringstrategie (*objective, selective of suspect*) compleet en juist ingevuld;
- Is eventuele extra aangeleverde informatie over het geanalyseerde product passend bij de productcode (bijvoorbeeld product is appel, maar in extra aangeleverde informatie staat Conference peer);
- Is alle informatie over de gebruikte analysemethode compleet (gebruikte analysetechniek, detectie- en kwantificeringslimiet, etc.).

Het KAP-team bespreekt de geconstateerde bevindingen met de dataleverancier. Tevens wordt besproken welke actie zal worden ondernomen. Indien nodig stuurt de dataleverancier een nieuwe, gecorrigeerde dataset.

Het KAP-team selecteert de data voor EFSA uit de KAP-database en zet deze om in het SSD2-format (*Standard Sample Description*). Tijdens deze omzetting worden vanuit de KAP-database de juiste koppelingen met de diverse '*catalogues*' van EFSA gelegd. Een *catalogue* bevat de geharmoniseerde terminologie voor de coderingen zoals EFSA deze hanteert. Bij het aanleveren van data aan EFSA moeten deze coderingen gebruikt worden. Ook deze koppelingen worden ter controle aan de dataleverancier voorgelegd. Tevens wordt een overzicht gestuurd waarbij voor ieder monster- en meetresultaat de codering volgens de leverancier en de codering volgens EFSA naast elkaar worden weergegeven.

Zodra een dataset is geüpload in het *Data Collection Framework* (DCF) en volgens de *Business Rules* van EFSA de status '*Valid*' heeft gekregen, kan een dataset doorgezeten worden naar het *Data Ware House* (DWH) van EFSA. Als een dataset hierin is opgenomen, worden door EFSA rapportages gegenereerd die door de dataleverancier moeten worden beoordeeld op correctheid. Als de gegevens correct zijn bevonden, kan de dataleverancier aangeven dat ze '*Validated*' zijn en worden ze definitief opgenomen in het DWH.

Naast de bovenbeschreven controles wordt jaarlijks een controlescript gedraaid waarmee de database op onregelmatigheden wordt gescand.

Hiermee wordt bijvoorbeeld gecontroleerd of elke meting gelinkt kan worden aan een monster en of een monster geen dubbele resultaten heeft van een bepaalde stof. Geconstateerde onregelmatigheden in de KAP-database worden gecorrigeerd.

3.2 Kwaliteitsdocument KAP-database

De eerste versie van het 'Kwaliteitsdocument KAP-database' is in 2023 afgerond. Met de opdrachtgever is afgesproken dat dit een levend document is, dat kan worden bijgewerkt indien ontwikkelingen daar aanleiding toe geven.

In het kwaliteitsdocument zijn alle activiteiten en processen rondom het beheer en gebruik van de KAP-database beschreven en is bekeken welke kwaliteitsborging voor deze activiteiten en processen aanwezig is. De afbakening is dat een inhoudelijke kwaliteitsevaluatie van de data hier buiten valt. Daarbij zijn ook de betrokken partijen, de datastroom van het genereren tot en met het aanleveren van de data, en de communicatie met de betrokkenen beschreven.

Naar aanleiding van de activiteiten omtrent de KAP-database in 2024 is het kwaliteitsdocument verder bijgewerkt.

4 Gebruik van de KAP-data

De data uit de KAP-database worden zowel nationaal als internationaal gebruikt. Hieronder volgt een beschrijving van de KAP-website, welke data aan EFSA zijn geleverd en welke dataverzoeken in 2024 bij het KAP-projectteam zijn binnengekomen.

4.1 Website KAP

De KAP-website is sinds 2024 onderdeel van zowel de Nederlandstalige RIVM-website (<https://www.rivm.nl/chemkap>) als de Engelstalige RIVM-website (<https://www.rivm.nl/en/chemkap>). Er is gedurende 2024 gewerkt aan de verbetering van de plaatsing van de KAP-webpagina's op de RIVM-website. Tijdens het eerste kwartaal van 2024 is het mogelijk gemaakt om de KAP-data te visualiseren via de KAP-website met behulp van PowerBI. Deze rapportages zijn opgesplitst in besloten en open rapportages. De besloten rapportages bevatten alle individuele metingen en zijn enkel toegankelijk voor specifieke externe gebruikers die moeten inloggen met een RIVM-account. Deze rapportages zijn bedoeld om de kwaliteitscontrole van de verstuurde data naar EFSA eenvoudiger te maken voor de dataleveranciers (NVWA/WFSR) en om de data makkelijker toegankelijk te maken voor risicobeoordelingen door bijvoorbeeld BuRO. De openbare rapportages bevatten informatie op geaggregeerd niveau en zijn bedoeld om informatie te geven aan de burger. Begin 2024 waren de rapportages beperkt tot de stofgroepen mycotoxinen, zware metalen, gewasbeschermingsmiddelen en diergeneesmiddelen. In het laatste kwartaal van 2024 zijn de rapportages uitgebreid (zie Tabel 2). De rapportages zullen elk jaar een update ondergaan waarbij data van de afgelopen vijf jaar opgehaald kunnen worden. Ter illustratie: in 2024 kunnen de data van 2019-2023 opgevraagd worden. Aan de hand van feedback van de (externe) gebruikers kunnen verbeteringen worden aangebracht aan de rapportages.

4.2 Levering van data aan EFSA

Sinds 2017 levert Nederland data aan EFSA volgens het vereiste SSD2-format. In tabel 2 wordt een overzicht gegeven van de data die in 2024 vanuit de KAP-database naar EFSA zijn verzonden.

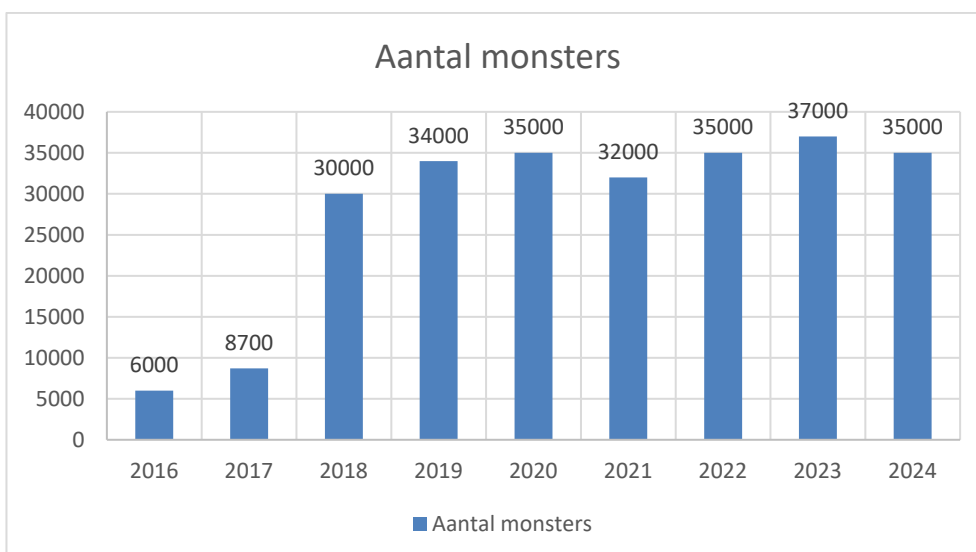
Tabel 2. Overzicht van Nederlandse concentratiedata die vanuit de KAP-database naar EFSA zijn verzonden in 2024. Aantallen zijn bij benadering aangegeven.

Leverancier	Meetprogramma	Jaar	Aantal monsters	Aantal meetresultaten
NVWA	Diergeneesmiddelen, verboden stoffen en contaminanten (vee en vlees)	2023	22.000	560.000
	Gewasbeschermingsmiddelen	2023	6.000	2.700.000
	Nitraat	2023	80	80
	Zware metalen	2023	700	3.500
	Mycotoxinen	2023	3.000	55.000

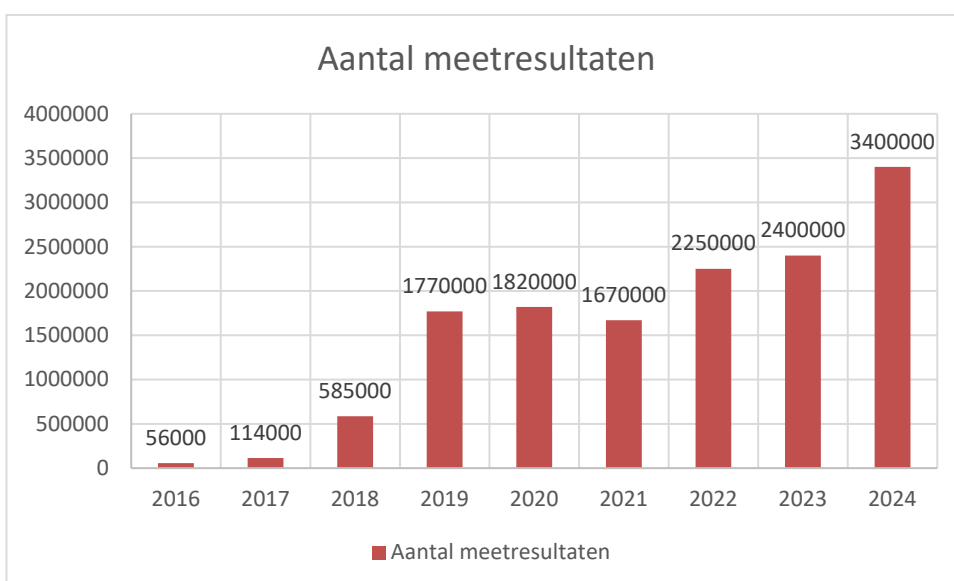
	Acrylamide	2023	450	450
	Overige contaminanten: <ul style="list-style-type: none"> • Sudan kleurstoffen • Minerale oliën • HCN • MCPD's • PAK's • Zwaveldioxide • Erucazuur • Dioxinen en PCB's • Pyrrolizidine-alkaloiden • Tropaanalkaloiden • Marine toxinen 	2023	1.200	10.000
WFSR	Dioxinen PCB's PFAS Zware metalen Vlamvertragers	2023	350	6.000
	Diervoeders	2023	890	84.000

HCN: waterstofcyanide (blauwzuur); MCPD's: monochloorpropandiol; NVWA: Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit; PAK's: polycyclische aromatische koolwaterstoffen; PCB's: polychloorbifenyyl; PFAS: per- en polyalkylfluorstoffen; WFSR: Wageningen Food Safety Research

Figuur 1 en figuur 2 geven een overzicht van de aanlevering van het aantal monsters en meetresultaten voor verschillende jaren via de KAP-database naar EFSA. Figuur 1 geeft het aantal monsters per jaar weer en figuur 2 het aantal meetresultaten per jaar. Uit deze figuren blijkt dat het aantal monsters en meetresultaten tot en met 2020 steeg. Door het uitbreken van de Covid-19-pandemie zagen we een daling in 2021. Vanaf 2022 tot en met 2024 ligt het aantal monsters op ongeveer hetzelfde niveau, terwijl het aantal meetresultaten is toegenomen. In het jaar van verzending 2024 kwam dit doordat er meer monsters zijn genomen voor analyse van pesticiden ten opzichte van voorgaande jaren. Een pesticide-meting geeft meer meetresultaten per monster (multimethode: 200-300 pesticidenanalyses per monster).

Figuur 1. Overzicht van het aantal aangeleverde monsters aan EFSA per jaar via de KAP-database (jaartal onder x-as = jaar van verzending).

Figuur 2. Overzicht van het aantal aangeleverde meetresultaten aan EFSA per jaar via de KAP-database (jaartal onder x-as = jaar van verzending).

4.3 Dataverzoeken

In 2024 is diverse malen een vraag aan het KAP-projectteam gesteld. In tabel 3 is een overzicht weergegeven van de gestelde vragen in 2024.

Tabel 3. Dataverzoeken KAP-database 2024.

Organisatie	Vraag	Food/feed
FoodCompass	Overzicht voor opstellen monsterplan	Food
NVWA	Residuen in paard	Food
	Fluralaner in ei	Food
	Additionele info over boon/sojaboon (droog)	Food
	Residuen in zuivel en zuivelproducten	Food
	Overzicht contaminanten in dierlijke producten	Food
	Zware metalen en mycotoxinen in peulvruchten	Food
RIVM	Aflatoxine, arseen, acrylamide, dioxinen/DL-PCB's voor innameberekening	Food
	Endosulfan	Food
	PFAS in eieren	Food
	OTA, PAKs, furanen, pyrrolizidine-alkaloïden voor innameberekening	Food
	Biociden in vlees en zuivel	Food
	Mycotoxinen	Food
	ParamCodes met residudefinities snijbloemenproject	Non-food
	Overzicht over de afgelopen 5 jaar m.b.t. het voorkomen in de monitoring van 50 gewasbeschermingsmiddelen	Food
	Overzicht monitoringsresultaten van 24 stoffen ten behoeve van een project over zuivelvervangers	Food
	Triazolen	Food
Codering FoodEx1	Food	
WFSR	Gewasbeschermingsmiddelen in rijst	Food
ANSES	PFAS in melk en kaas	Food
ERM	PFAS in biota Westerschelde	Food/non-food

NVWA: Nederlandse Voedsel- en Waren Autoriteit; RIVM: Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu; WFSR: Wageningen Food Safety Research; ANSES: French Agency for Food, Environmental and Occupational Health & Safety; ERM: Environmental Resources Management; DL-PCB's: dioxin-like polychloorbifenyyl; OTA: ochratoxine A; PAK's: polycyclische aromatische koolwaterstoffen; PFAS: per- en polyfluoralkylstoffen

5 Werkzaamheden 2024

De reguliere werkzaamheden van het KAP-team bestaan uit:

- Inladen van data in de KAP-database;
- Verzendklaar maken van de data naar EFSA;
- Onderhouden van de KAP-database;
- Onderhouden van de KAP-website;
- Up-to-date houden van het kwaliteitsplan;
- Beantwoorden van vragen.

Daarnaast heeft het KAP-team zich gericht op andere werkzaamheden. Hieronder staan deze beschreven.

5.1 Structurele verbeteringen van data-aanlevering

In 2022 is gestart met een traject om te komen tot verbeteringen in het proces van het aanleveren van data aan de KAP-database. Dit traject is in 2023 en 2024 voortgezet en heeft geleid tot tijdige aanlevering van alle data en bijbehorende achtergrondinformatie, zodat aan de vervroegde aanleverdatum van 30 juni aan EFSA kon worden voldaan. Begin 2024 heeft nog eenmaal een gezamenlijk overleg plaatsgevonden tussen RIVM en de toeleverende partijen WFSR en NVWA om te komen tot verbeteringen in de data-aanlevering. Vanaf het najaar van 2024 worden deze overleggen 1-op-1 gepland (tussen RIVM en WFSR, en tussen RIVM en NVWA). Indien noodzakelijk zal het KAP-team weer een gezamenlijk overleg met RIVM, WFSR en NVWA plannen.

5.2 Voorbereidingen voor overgang naar de *Cloud*

Momenteel werkt de IV-organisatie van het RIVM aan het in de *Cloud* ontsluiten van data. Als voorbereiding hierop heeft het KAP-projectteam in 2024 de processen van het inladen van de data goed bekeken en geïnventariseerd of bepaalde processen / tabellen kunnen vervallen omdat deze verouderd zijn. Tevens vindt een opschoonactie van de database plaats.

5.3 Data Management Plan

In 2024 is een data management plan (DMP) voor het KAP-project opgezet. Bij projecten waarbij data worden verzameld, zoals het KAP-project, wordt gebruik gemaakt van een DMP (<https://dmponline.rivm.nl/>). In een DMP kan gedacht worden aan de volgende aandachtspunten:

- Data-opslag en -archivering;
- Metadaten;
- FAIR-principles (*Findability, Accessibility, Interoperability and Reusability*);
- Omgaan met gevoelige data.

In het DMP staan ook verwijzingen naar belangrijke documenten, waaronder het kwaliteitsdocument en afspraken die gemaakt zijn met de opdrachtgever en dataleveranciers.

Het DMP wordt ieder jaar aangepast door het KAP-team. Het DMP wordt ook gecheckt en gearhiveerd door een datasteward binnen het RIVM. Datastewards zijn centraal aangesteld en werken aan beheer en kwaliteit van data, onder andere door middel van ondersteuning bij DMP's.

5.4 BIGFOOD

Vanuit het BIGFOOD-project is de vraag gekomen of zij gebruik kunnen maken van de KAP-database. Het BIGFOOD-project heeft als doel om *data science*-methoden toe te passen en beschikbaar te maken voor analyse en integratie van voedsel- en voedingsdata binnen en buiten het RIVM. Hoe kunnen databronnen uit verschillende stappen in de voedselketen worden gebruikt door *data science*-methoden toe te passen om meer inzicht te krijgen in de effecten van strategieën om te komen tot een duurzamere voedselproductie en -consumptie, zoals de eiwittransitie. Het project onderzoekt de effecten van deze transitie en identificeert en analyseert veelbelovende interventies op domeinen van volksgezondheid, voedselveiligheid en milieu.

5.5 ASSET

In 2024 is het project ASSET (analyseportaal voor monsterstromen en dataverwerking) van start gegaan. Een van de pijlers van ASSET is het opzetten van een dataplatform. Dit dataplatform moet het uitvoeren van multidisciplinair onderzoek beter mogelijk maken. Er zijn verkennende gesprekken gevoerd tussen het ASSET-team en het KAP-team om ook de KAP-database in dit dataplatform op te nemen.

5.6 REBUILD-project

EFSA is bezig met het moderniseren van het systeem waarmee data van de lidstaten worden verzameld. Het doel van het REBUILD-project is om de gegevensverzamelings- en gegevensanalysesystemen binnen EFSA opnieuw te ontwerpen. Bij het opstellen van de systeemvereisten wordt aan de lidstaten om input gevraagd. Twee lidstaten zijn *leading member states*. Van hen wordt verwacht dat zij de aanbevelingen op een eenduidige wijze aan EFSA zullen rapporteren. Daarnaast zijn er 5-6 *participating member states*. De *participating member states* ondersteunen de *leading member states*. Nederland doet mee als *participating member state* aan dit project (1 KAP-teamlid, 3 medewerkers van BuRO). In 2024 hebben 2 bijeenkomsten plaatsgevonden.

6 Overlegstructuren

6.1 Overleg BuRO en RIVM

In 2024 heeft de projectcoördinator van het KAP-project regelmatig overleg gehad met de opdrachtgever over de voortgang van het project.

6.2 Overleg WFSR/NVWA-Handhaving/Expertise en RIVM

Om de contacten met de dataleveranciers te onderhouden heeft het KAP-projectteam met enige regelmaat overleg met NVWA-Handhaven en WFSR. Tijdens deze overleggen worden onduidelijkheden in de data besproken en eventuele aanvullende data (b.v. limieten, LOQ's) worden opgevraagd.

6.3 Breed NL overleg (Europese) Commissiewerkgroepen contaminanten en residuen

In Nederland komen met enige regelmaat deskundigen van WFSR, NVWA-Handhaven, BuRO, RIVM, LVVN (Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur) en VWS (Volksgezondheid, Welzijn en Sport) bij elkaar om ontwikkelingen in Brussel (DG Santé) in de werkgroepen van Persistent Organic Pollutants (POP's), milieu- en landbouwcontaminanten te bespreken en een Nederlands standpunt voor te bereiden. Vanuit het KAP-team wordt deelgenomen aan dit overleg om bij te kunnen dragen aan de inhoudelijke discussies en om inzicht te kunnen verschaffen in de beschikbaarheid van data en de datakwaliteit.

Daarnaast participeert het KAP-team in het afstemmingsoverleg Residuen van gewasbeschermingsmiddelen. In dit overleg participeren onder andere NVWA-Handhaven, BuRO, VWS, LVVN, Ctgb (College voor de Toelating van Gewasbeschermingsmiddelen en Biociden), GroentenFruitHuis, MVO (Ketenorganisatie voor oliën en vetten), Comité van Graanhandelaren en RIVM.

6.4 Dataplatform

In 2015 is onder voorzitterschap van VWS, met secretariaat vanuit BuRO, een nationaal overleg opgestart over datalevering aan EFSA: het Nationaal dataplatform meetgegevens chemische stoffen in levensmiddelen en diervoeders (afgekort tot Dataplatform). Hierin participeren naast VWS en BuRO afgevaardigden van NVWA-Handhaven, LVVN, WFSR en RIVM.

Dit Dataplatform houdt overzicht over welke internationale dataverzoeken er zijn, welke data in Nederland gegenereerd worden, en welke data aan EFSA (of anderen) geleverd worden. Voor dit overzicht is een Teams site ingericht waar de deelnemers van het Dataplatform toegang toe hebben. Het RIVM ondersteunt hierbij. Het Dataplatform heeft als uitgangspunt dat de KAP-database dient als centraal verzamelpunt om Nederlandse overheidsdata naar EFSA te sturen. De werkafspraken zijn in een beleidsnotitie vastgelegd, opgesteld door VWS als voorzitter van het Dataplatform. Deze beleidsnotitie is voorgelegd aan de managementteams van VWS, NVWA-BuRO, WFSR en RIVM.

6.5 Overleg datagerelateerde netwerken EFSA

Vanuit het Nederlandse Focal Point worden bijeenkomsten georganiseerd voor de partijen die betrokken zijn bij het verzenden van data naar EFSA. Dit betreft de data over zoönosen, voedselconsumptie en chemische stoffen. Het doel is ervaringen en kennis uit te wisselen, verbeterpunten te identificeren en verbeteringen door te voeren.

6.6 Network on Chemical Monitoring Data Collection

Jaarlijks wordt door EFSA in het najaar een bijeenkomst georganiseerd voor het *Network on Chemical Monitoring Data Collection*. Medewerkers van het KAP-team nemen hier online deel aan. Tijdens deze bijeenkomst wordt een terugblik op het afgelopen jaar gegeven en worden veranderingen en de tijdslijn voor het aanleveren van data voor het komende jaar gegeven. De veranderingen worden tevens door EFSA opgenomen in een *Guidance* document (EFSA, 2024).

6.7 Advisory Forum Group on Data

In 2020 heeft de *Advisory Forum Task Force on Data Collection and Data Modelling* een rapport gepubliceerd (EFSA, 2020). Na publicatie van het rapport heeft de *Advisory Group on Data* voorgesteld om subgroepen te vormen die zich richten op specifieke aspecten betreffende data en projectvoorstellen en aanbevelingen ontwikkelen. Het Nederlands *Focal Point* heeft aan het KAP-team gevraagd om deel te nemen in 1 van de 6 subgroepen. Het KAP-team neemt deel aan de subgroep '*Developing and Sharing Tools and Tech*'.

De 6 subgroepen zijn:

1. *Developing and Sharing Tools and Tech*;
2. *Digital Platforms and Ecosystems*;
3. *Innovative Data Analytics and New Data Streams*;
4. *Data Literacy and Data Capacity*;
5. *Data Quality*;
6. *Data Modelling and Terminology*.

In 2024 zijn 2 bijeenkomsten geweest (online) voor de subgroep '*Developing and Sharing Tools and Tech*'. In mei 2024 is tijdens de overkoepelende *Advisory Group on Data meeting* besloten om de subgroepen *Developing and Sharing Tools and Tech* en *Digital Platforms and Ecosystem* te reorganiseren tot het cluster *Tools and Ecosystems*. De subgroepen *Data Quality* en *Data modelling and Terminology* zullen worden geclusterd in het cluster *Data Management*.

Het cluster *Tools and Ecosystems* heeft in 2024 twee online meetings gehad.

7 Conclusies

Terugblik

In 2024 heeft het KAP-team tijdig de Nederlandse monitoringdata van chemische stoffen in voedsel en diervoeder naar EFSA gestuurd. Het proces van aanlevering van de data door de dataleveranciers naar het KAP-team blijft nog steeds een punt van aandacht. In 2024 heeft het KAP-team regelmatig overleg met de dataleveranciers gevoerd om dit proces te verbeteren.

In 2024 is, naast het reguliere werk, regelmatig een beroep gedaan op het KAP-team om aan te haken bij multidisciplinaire projecten (voorbeelden hiervan zijn BIGFOOD en ASSET). Ook wordt geparticipeerd in EFSA-projecten, zoals de *Advisory Group on Data* en REBUILD.

De KAP-website is in 2024 verder uitgebreid en geüpdatet met meer stofgroepen. De data van 2019 tot en met 2023 zijn nu opvraagbaar/in te zien via <https://chemkap.rivm.nl>.

Toekomst

Naast het reguliere werk zal in 2025 waarschijnlijk de overgang naar de *Cloud* gemaakt worden. Dit zal voor het KAP-projectteam een andere wijze van werken inhouden met andere tools.

Verder zal aandacht gegeven worden aan de verdere verbetering van de kwaliteit van de aangeleverde data. Ook de kwaliteit van het voorbereiden van verzending van de data naar EFSA zal verder verbeterd worden. Om dit te bereiken zullen meer controleslagen tijdens het proces van voorbereiding ingebouwd worden.

Literatuur

- EFSA (European Food Safety Authority), Zormpas A, Mitoula V, Medina Pastor P, Vericat Ferrer M, Salvatore S, and Bocca V, 2024 Chemical monitoring reporting guidance: 2024 data collection. EFSA Supporting publication 2024. EN-8596. 128 pp. doi:10.2903/sp.efsa.2024.EN-8596
- EFSA (European Food Safety Authority), Alvarez-Pinera J, Bager F, Bystrický M, Ditmann Rasmussen S, Foster D, Fuchs K, Gilsenan M, Grahek-Ogden D, Jozwiak A, Moez S, Neagu M, O'Dea E, Perrella A, Richardson J, Scharfenberg E, Sokolic D, Stack M, Vermeersch K, Wienk K, 2020. Report of the Advisory Forum Task Force on Data Collection and Data Modelling. EFSA supporting publication 2020:EN-1901. 63 pp. doi:10.2903/sp.efsa.2020.EN-1901

Afkortingen

AGoD	Advisory Forum Group on Data
ANSES	French Agency for Food, Environmental and Occupational Health & Safety
BI	Business Intelligence
BuRO	Bureau Risicobeoordeling & Onderzoek
Ctgb	College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden
CVV	Afdeling Chemische Voedselveiligheid
DCF	Data Collection Framework
DG Sante	Directorate-General for Health and Food Safety
DL-PCB's	Dioxin-like PCB
DMP	Data Management Plan
DWH	Date Ware House
EFSA	European Food Safety Authority
ERM	Environmental Resources Management
FAIR	Findability, Accessibility, Interoperability and Reusability
FAO	Food and Agricultural Organization
HCN	Waterstofcyanide (blauwzuur)
IV	Informatievoorziening
KAP	Kwaliteitsprogramma Agrarische Producten
LVVN	Ministerie van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur
LOQ	Limit of Quantification
MANCP	Multi Annual National Control Program
MCPD	Monochloorpropaandiol
MVO	Ketenorganisatie voor oliën en vetten
NVWA	Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit
OTA	Ochratoxine A
PAK's	Polycyclische aromatische koolwaterstoffen
PCB's	Polychloorbifenyyl
PFAS	Per- en polyalkylfluorstoffen
PLG	Preventie, Leefstijl en Gezondheid
POP's	Persistent Organic Pollutants
RIVM	Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu
SSD	Standard Sample Description
VWS	Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
V&Z	Volksgezondheid en Zorg
WFSR	Wageningen Food Safety Research
WHO	World Health Organization